30 جىل تولىسقان كەزىندە قايتا شارىقتاۋ

ـــ شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ پۇدۇڭدى اشۋ، ەسىك اشۋ سىنە كوڭىل بولگەندىگى جونىندە ەستەلىك

□ شينحۋا اگەنتسىگىنىڭ تىلشىلەرى جياڭ ۋي، جي مەيڭ، حى شينرۇڭ

بار تىرشىلىك جالىن اتقان ماۋسىمدا، چاڭجياڭ مەن دۇڭحايدىڭ تۇيىلسكەن جەرىندەگى شاڭحايدىڭ پۇدۇڭ جاڭا رايونى اشۋدىڭ، ەسىك اشۋدىڭ 30 جىلدىعىن قارسى الدى.

پارتيا 18 ـ قۇرىلتايىنان بەرى، جاڭا ءداۋىرىدىڭ تاريحي باستاماسىندا، شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتى اسقان كورەگەندىگىمەن جوبا ـ جوسپار جاساپ، پۇدۇڭنىڭ رەفورما جاساۋدا، ەسىك اشۋدا قايتالاي اتتانۇىنا العا باسۋ بەتالىسىن ايقىن كورسەتىپ بەردى.

ەركىن ساۋدا رايونىن قۇرىپ، عىلىم ورتالىعىن تۇرعىزىپ، "ءۇش ۇلكەن مىندەتكە، ءبىر ۇلكەن تۇعىرعا" قىزمەت ەتىپ، "بەس ورتالىقتى" ىلگەرىلەتىپ، "ءتورت ۇلكەن يقتۇاتتى" كۇشەيتتى... 30 جىلدى باستان وتكەرگەن پۇدۇڭ ۇزدىكسىز تۇردە باتىل اتويلاۋ، باتىل سىناق جۇرگىزۋ، ءۇزىن جەڭۇ رۇحىمەن اشۋ، ەسىك اشۋ تۇىن اناعۇرلىم بيىك، اناعۇرلىم ورىنقتى كوتەرىپ، جۇڭگونىڭ داڭۇىنىڭ جاڭا كەرەمەتى ءۇشىن پۇدۇڭنىڭ جاڭا داستانىن جالعاستى جازدى.

تۇ ۇستاپ، باعىت بەلگىلەدى: جاڭا داۋىردە پۇدۇڭنىڭ رەفورما جاساۋدا، ەسىك اشۋدا قايتالاي اتتانۇىن ىلگەرىلەتتى

جۇڭگونىڭ رەفورما جاساۋىنىڭ، ەسىك اشۋدىڭ جەر بەلگىسى سانالاتىن پۇدۇڭ "ەسەيۋدىڭ قامىن" ويلاۋدا.

ەرەكشە جەڭىلدىك سايالىتارى بىرتىندەپ كۇشىنەن قالدىرىلدى، رەفورمانىڭ جيەكتىك اسەرى السرەي باستادى، جاڭا داۋىردەگى پۇدۇڭنىڭ اشۋ، ەسىك اشۋ ءىسى قالاي ءجۇرۋى كەرەك؟

شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتى ەگجەي ـ تەگجەيلى تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزۋ جانە تەرەڭ تولعانۋ ارقىلى باتىل شەشىم جاساپ، شاڭحاي ەركىن ساۋدا سناق رايونى سىندى تۇتاس تۇلعاعا قوزعاۋشىلىق ەتەتىن كەلەلى رەفورما شاراسىن سىكە قوسپ، جاڭا داۋىردەگى پۇدۇڭنىڭ داڭۇىنا سەرپىندى دە پارمەندى "موتور" ورناتتى.

"پۇدۇڭنىڭ داڭۇىنىڭ ماڭىزى ونىڭ تەرەزەلىك رولىندا، ۇلگى كورسەتۋ مانىندە، باتىل اتويلاپ، باتىل سناق جاساپ، الدىمەن جۇرگىزىپ، الدىمەن سناق جاساۋىندا، كوشباسشىلىق رولىندا". 2010 ـ جىلى شي جينپيڭ جولداس پۇدۇڭدا تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزگەندە وسىلاي دەپ ايقىن تۇجىرىم جاساعان ەدى.

2013 ـ جىلدىڭ الدىڭعى جارتىسىندا، جۇڭگو (شاڭحاي) ەركىن ساۋدا سناق رايونى قىزمەتتى بىرلەسىپ ىلگەرىلەتۇ گرۋپپاسىن قۇرۋدان جالپى تۇلعالىق جوبانى جاساۋعا دەيىنگى كەزەڭدەگى ەرەن جىلدامدىقپەن ورىندادى. سول جىلى 8 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى جۇڭگو كومۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتىنىڭ ساياسي بيۋروسى ءماجلىس اشىپ، جۇڭگو (شاڭحاي) ەركىن ساۋدا سناق رايونىن قۇرۋدىڭ دايىندىق جۇمىسى جونىندەگى مالىمەتتى تىڭدادى. 9 ـ ايدىڭ 29 ـ كۇنى جۇڭگو (شاڭحاي) ەركىن ساۋدا سناق رايونى رەسمي ماڭدايشالىق ءىلىپ قۇرىلدى.

شاڭحاي ەركىن ساۋدا رايونىن باسقارۋ كوميتەتىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۋشىسى چىن يانفىڭ: "وسىنداي قىسقا ۋاقىت ىشىندە مۇنداي كەلەلى رەفورما شارالارىن العا قويۋ شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شاڭحاي مەن پۇدۇڭنىڭ رەفورما جاساۋدا، ەسىك اشۋدا قايتالاي اتتانۇىنا وسكەلەڭ ءمان بەرگەندىگىن جانە باتىل بەكىمىن ايگىلەدى"، ـ دەدى.

باس شۇجي شي جينپيڭ ەركىن ساۋدا رايونى رەفورماسىنىڭ ايبىندى جوباسىن ءوزى تىكە جوبالاپ قانا قويماي، وسى رەفورمانىڭ اتقارىلىپ ىلگەرىلەتىلۋىنە تىپتەن ءسات سايىن كوڭىل اۋدارادى.

2014 ـ جىلى 5 ـ ايدا، باس شۇجي شي جينپيڭ شاڭحايدا قىزمەت تەكسەرگەن كەزىندە، شاڭحاي ەركىن ساۋدا رايونىنىڭ ۇيعاۋچىاۋ امبەباپ قىزمەت وتەۋ زالىنا ارنايى بارىپ، سناق رايونىنىڭ جالپى قۇرىلىسىنىڭ ىلگەرىلەتىلۋ جاعدايى جونىندەگى مالىمەتتى تىڭداپ، ونەركاسىپ ـ ساۋدا، كەدەن، تەكسەرۋ ـ كارانتينىدەۋ سياقتى تەرەزەلىكتەردىڭ قىزمەتكەرلەرىمەن اڭگىمەلەستى. سناق رايونى قۇرىلعان 8 ايدان بەرى 16 مىڭنان استام قارجى قوسۋشى كاسىپورىندى، 280 ملڭ كاسىپكەردى توپتاپ، اناعۇرلىم اشىق، جاريا قارجى قوسۋ، باسقارۋ ءتۇزىمىن قالىپتاستىرۋ، ساۋدانىڭ قولايلىلاسۋ دەڭگەيىن ءوسىرۋ، فينانس تۇزىمىندە جاڭالىق اشۋدى تەرەڭدەتۇ، ۇكىمەتتىڭ باسقارۋ رەفورماسىن ىلگەرىلەتۇ سياقتى جاقتاردا بەلسەندى ناتيجەلەرگە قول جەتكىزىپ، كوبەيتۇگە، جالپىلاستىرۋعا بولاتىن 30دان استام رەفورما تۇرلەرىن العاشقى قادامدا قالىپتاستىرعانىن ەستىپ، باس شۇجي قاتتى قۋاندى. ول شاڭحاي ەركىن ساۋدا سناق رايونىنىڭ ۇلكەن تاجىريبە اتىزى ەكەنىن، سورتتى تۇقىمداردى سەۋىپ، دەن قويا ەگىپ، مۇقيات باعىپ ـ باپتاپ، تاماشا ونىمگە قول جەتكىزۋ، سوندىاي ـ اق سورتتى تۇقىم جەتىلدىرۋ تاجىريبەسىن جالپىلاستىرۋ كەرەكتىگىن باسا دارىپتەدى.

2013 ـ جىلدان 2017 ـ جىلعا دەيىن ءار جىلعى مەملەكەتتىك ەكى ءماجلىس كەزىندە باس شۇجي شي جينپيڭ ءوزى تۇراتىن شاڭحاي ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىنىڭ تالقىسىنا قاتىناسىپ، پۇدۇڭنىڭ اشۋ، ەسىك اشۋ جانە شاڭحاي ەركىن ساۋدا رايونى قۇرىلىسىنا تالاي رەت كوڭىل ءبولدى جانە جەتەكشىلىك ەتتى.

2016 ـ جىلى شاڭحاي ەركىن ساۋدا رايونى جۇمىس باستاعاندىعىنىڭ 3 جىلدىعى قارساڭىندا، باس شۇجي شي جينپيڭ: "جۇرەكتىلىكپەن سناق جۇرگىزىپ، جۇرەكتىلىكپەن اتويلاپ، دەربەس وزگەرتىپ، تۇزىمدە جاڭالىق اشۋدىڭ اناعۇرلىم كوپ كوبەيتۇگە، جالپىلاستىرۋعا بولاتىن تابىستارىنا كۇش سالا قول جەتكىزىپ، رەفورمانى جاپىاي تەرەڭدەتۇ مەن ەسكىنى ايقارا اشۋدىڭ تاجىريبە اتىزى رولىن اناعۇرلىم ايگىلەۋ كەرەك" دەپ تاعى دا ماڭىزدى نۇسقاۋ بەردى.

"سناق جۇرگىزۋ" مەن "اتويلاۋ" دەگەن سوزدەردىڭ ءمانى تەرەڭدە جاتىر. "باتىل اتويلاۋ، باتىل سناق جۇرگىزۋدى" اتوي دابىلى ەتە وتىرىپ، پۇدۇڭنىڭ اشۋ، ەسىك اشۋ ءىسى اۋىر جاعدايدا ارىندار، جوعارى دەڭگەيدە بىككە كوتەرىلدى:

ـــ ۇنامسز ىستەر ءتىزىمى، حالقارالىق ساۋدادا "جالاڭ تەرەزە" ساۋدا ىستەرىن تىركەۋ ءتۇزىمى رەفورماسى... شاڭحاي ەركىن ساۋدا رايونى قۇرىلعاننان بەرى، 120دان استام تۇزىمدە جاڭالىق اشۋ تابىستارى بۇكىل ەلدە كوبەيتىلىپ، جالپىلاستىرىلىپ، پۇدۇڭ تاعى دا بۇكىل ەلدىڭ تۇزىمدە جاڭالىق اشۋىنىڭ بيىك تۇعىرىنا اينالدى؛

ـــ بۇكىل ەلدەگى تۇڭعىش شەتەل ساۋداگەرلەرىنىڭ دەربەس قارجىلى كاسىپتىك باۋلۋ قۇرىلىمى، تۇڭعىش شەتەل ساۋداگەرلەرى دەربەس قارجىلى قامسىزداندىرۋ جارنا تىزگىندەۋ سەرىكتەستىگى، تۇڭعىش شەتەل قارجىلى جارنا تىزگىندەۋ الەۋمەتتىك جىلۋ قورى... پارتيا 18 ـ قۇرىلتايىنان بەرى، پۇدۇڭ ەسكىنى ايقارا اشۋ، اسىرەسە، قىزمەت وتەۋ كاسىبىنىڭ ەسىك اشۋ سالاسىندا "بۇكىل ەلدەگى تۇڭعىشتاردى" ىركەس ـ تىركەس دۇنيەگە اكەلدى.

ـــ وڭىرلىك ءوندىرىس جالپى ءونىم قۇنى ءبىر تريللىون يۋاندىق ۇلكەن وتكەلدەن ءوتىپ، بۇكىل ەل جەر اۋدانىنىڭ سەگىز مىڭنان بىرىندەي كەلەتىن جەردە بۇكىل ەلدىڭ ىشكى ءوندىرىس جالپى ءونىم قۇنىنىڭ سەكسەننەن ءبىرىن، سىرتقى ساۋدا يمپورت ـ ەكسپورت جالپى سوماسىنىڭ ون بەستەن ءبىرىن جاراتتى... "ەكى ۇيالى راكەتانى" وتالدىرعان پۇدۇڭ بۇكىل ەلدىڭ ەكونوميكالىق كارتاسىندا اناعۇرلىم ايقىن ءىز قالدىردى.

الەمدىك كۇز ايا: قوزعاۋشى قۇات پۇدۇڭنىڭ داڭۇىنا دەم بەرەتىن "جاڭا قوزعالتقىشتا" اينالدى

جۇڭگونىڭ رەفورما جاساۋىنىڭ، ەسىك اشۋدىڭ سيمۋولى جانە وسىزاماندىرۋ قۇرىلىسىنىڭ نقشام كورىنىسى رەتىندە، پۇدۇڭ جاڭا رايونى سىندى 1000 شارشى كيلومەتردەن استام كەلەتىن وسى قۇتتى مەكەن قاشاندا باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ كوڭىلىنەن ماڭىزدى ورىن الدى.

2007 ـ جىلى 3 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى شي جينپيڭ جولداس شاڭحاي قالالىق پارتكومىنىڭ شۇجىلىگىنە تاعايىندالىپ نەبارى ءبىر ايتادا، پۇدۇڭ جاڭا رايونىن بۇكىل قالاداعى 19 رايون ـ اۋدانداۋ تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزۋدىڭ ءبىرىنشى بەكەتى ەتىپ تاڭدادى ءارى الدىمەن پۇدۇڭ جاڭا رايونىنىڭ كورمە سارايىنا كەلىپ، قاستەرلى كونە سۋرەتتەردى زەر سالا كورىپ، پۇدۇڭنىڭ اشۋ، ەسىك اشۋ ىستەردىڭ تاريحي بارىسىن ۇعىستى.

جاڭا داۋىرگە قادام باسقان سوڭ، باس شۇجي شي جينپيڭ پارتيا مەن مەملەكەت قىزمەتىنىڭ كەلەلى جاعدايىن ارقاۋ ەتىپ، شاڭحاي مەن پۇدۇڭ جونىندە جاڭا دا ءتىپتى زور ۇمىتتەردى العا قويدى.

2014 ـ جىلى 5 ـ ايدا ول شاڭحايدا قىزمەت تەكسەرگەندە: "شاڭحاي عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋدى ىلگەرىلەتۇ، جاڭالىق اشۋ ارقىلى داڭۇىعا دەم بەرۋ ستراتەگياسىن اتقارۋ جاعىندا بۇكىل ەلدىڭ الدىندا، دۇنيە ءجۇزىنىڭ الدىڭعى لەگىندە جۇرۋگە قۇلشىنىپ، الەمدىك ىقپالعا يە عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋ ورتالىعىنا قاراي جەدەل شەرۋ تارتۋى كەرەك" دەپ باسا دارىپتەدى.

چيپتەن تاناشا دارىگە، ەلىمىز جاساعان ۇلكەن ۇشاقتان ساۋلەتتى جولاۋشىلار كەمەسىنە، نەگىزدىك زەرتتەۋدەن تابىستاردى يگىلىككە جاراتۋعا دەيىن، شاڭحايدىڭ الەمدىك عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋ ورتالىعىنىڭ وزەكتى مىندەتىن ۇستىنە الۋ رايونى بولۋدى كوزدەپ، پۇدۇڭ جاڭالىق اشۋدىڭ جالىنىن قاۋلاتتى.

باس شتابى پۇدۇڭدا تۇراتىن جۇڭگو ساۋدالىق ۇشاق سەرىكتەستىگى 100 ميللىوندىعان وتاندىعىنىڭ ەلىمىز جاساعان ءىرى تۇرپاتتى جولاۋشىلار ۇشاعىمەن "كوك اسپان ارمانىن" ۇستىنە العان.

2007 ـ جىلى ەلىمىز جاساعان جاڭا تارماق جەلى ۇشاعى ARJ21 جالپىلىق قۇراسترۋدىڭ ەڭ شەشۋشى كەزەڭىنە قادام تاستادى. 2008 ـ جىلى ARJ21دىڭ تۇڭعىش ۇشۋىنىڭ ءساتتى ورىندالۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ ءۇشىن، 2007 ـ جىلى 9 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنى جۇڭگو اۋياتسيا ونەركاسىبى ARJ21دى جالپىلىق قۇراسترۋدىڭ "ءجۇز كۇندىك شايقاسىنا" سەرت بەرۋ جينالىسىن ۇيىمداستىردى.

شي جينپيڭ جولداس وسى جولعى سەرت بەرۋ جينالىسىنا ارنايى قاتىناسىپ، "جاڭا تارماق جەلى ۇشاعى نسانى پارتيا مەن حالقتىڭ ماڭىزدى تاپسىرماسىن، جۇڭگونىڭ حالقتىق ۇشاق كاسىبىنىڭ داڭۇىنىڭ تاريحي بورىشىن ارقالاپ وتىر" دەپ باسا دارىپتەدى.

7 جىلدان كەيىن، باس شۇجي شي جينپيڭ شاڭحايدا قىزمەت تەكسەرگەندە، جۇڭگو ساۋدالىق ۇشاق سەرىكتەستىگىنىڭ جوبالاۋ، زەرتتەۋ ـ اشۋ ورتالىعىنا تاعى دا ارنايى كەلىپ، اۋياتسيالىق ەلەكترونداق تاجىريبەحانا مەن امبەباپ تاجىريبە ۇلكەن زالىنا كىرىپ، ۇشاقتىڭ اۋياتسيالىق ەلەكترونداق جۇيەسىن كوردى، C919 ءىرى تۇرپاتتى جولاۋشىلار ۇشاعى ـــ تيەنياۋدىڭ امبەباپ سناق تۇعىرىنا شىعىپ ۇشاقتىڭ كوپ جۇيەلى تەكسەرۋ قابىلەتىن ۇعىستى، C919 ءىرى تۇرپاتتى جولاۋشىلار ۇشاعىنىڭ ۇلگى ۇشاعىنا شىعىپ ۇشاق بولمەسىنىڭ ورنالاسۋ جاعدايىن ۇعىستى، جالپىلىق قۇراسترۋ، جاساۋ سەحنىڭ بەينە كەسكىندەرىن جانە كوپ تۇرپاتتى ۇشاق ۇلگىلەرىن كوردى. باس شۇجي: "جۇڭگونىڭ ءىرى ۇشاق ءىسىنىڭ ۇزاق ساپارىنا تاعى ءبىر قادام تاستالدى، ءسوز جوق، ءوزىمىزدىڭ ۇلكەن ۇشاعىمىز بولۋ كەرەك" دەپ كوپشىلىككە تاعى دا شابىت بەردى.

2017 ـ جىلى 5 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى ەلىمىز جاساعان ءىرى تۇرپاتتى جولاۋشىلار ۇشاعى C919دىڭ پۇدۇڭ حالقارالىق اۋەجايىندا تۇڭعىش ۇشۋى ءساتتى بولدى. بۇگىنگى كۇنى، C919 ءىرى تۇرپاتتى جولاۋشىلار ۇشاعىنىڭ سناق رەتىندە ۇشىرۋلاتىن 6 ۇشاعى تۇڭعىشتان سناق رەتىندە ۇشىرۋ قىزمەتىنە قوسىلىپ، نسان "6 ۇشاق، 4 جەر" بوينشا ۇلكەن كۇشەمەلىلىكتە سناق رەتىندە ۇشۋ ساتىسىنا رەسمي ءوتتى.

"شاڭحايداعى جاڭجياڭدا جالىن اتتى"، ـ دەدى 2019 ـ جىلعى جاڭا جىلدى قۇتتىقتاۋ سوزىندە باس شۇجي شي جينپيڭ پۇدۇڭ جاڭجياڭ عىلىم ورتالىعىن ايرىقشا اۋىزعا الپ.

2018 ـ جىلى 11 ـ ايدا باس شۇجي شي جينپيڭ جاڭجياڭ عىلىم ورتالىعىنا تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزدى، باس شۇجيدىڭ ەلىمىزدىڭ ءىرى عىلىم قۇرىلىسىنىڭ دۇنيە جۇزىندە قاندىاي دەڭگەيدە ەكەندىگىنە ەرەكشە كوڭىل بولەتىندىگى، عىلىم ـ تەحنيكا قىزمەتكەرلەرىنەن عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋداعى كوكەي تەستىلىك سەزىم مەن بورىشتىلىق سەزىمدى كۇشەيتىپ، عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋدى اناعۇرلىم ماڭىزدى ورىنعا قويىپ، "قاپا الدىنا كەلگەن دوپتى" جاقسى تەۋىپ، عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋدىڭ جاڭالىق اشۋ ارقىلى داڭۇىعا دەم بەرۋ ستراتەگياسىن اتقارۋ، جاڭا ـ كونە قوزعاۋشى قۇاتتاردىڭ اۋىسۋىن جەدەلدەتۇ بارىسىندا ماڭىزدى رول اتقارۋىنا مۇمكىندىك جاساۋدى ءۇمىت ەتكەندىگى سول كەزدە باسى ـ قاسىندا بولعان جۇڭگو عىلىم اكادەمياسىنىڭ اكادەمىگى ۋاڭ شيدىڭ كۇنى بۇگىنگە دەيىن اپ ـ ايقىن ەسىندە ەكەن.

باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ ءبىر قىدىرۋ ماڭىزدى نۇسقاۋى جاڭا داۋىردەگى پۇدۇڭدى اشۋعا، ەسىك اشۋعا ءتۇبىرلى بويسۇنۇ ولشەمىن ازىرلەپ بەردى.

دارىندىلاردى وزەك ەتتى ـــ شەتەل دارىندىلار مەكەمەسىن قۇرىپ، مەملەكەت بويىنشا ەركىن ساۋدا رايونىن باسقارۋ كوميتەتى تانىستىرىپ بىتىرۋگە ءوتىنىش ەتكەن تۇڭعىش رەتكى ماڭگىلىك تۇرۋ ازاماتتىق كۋالىگىن تاراتتى. جاڭجياڭ عىلىم ورتالىعىندا ءتۇرلى عىلىم ـ تەحنيكا دارىندىلارىنان شامامەن 380 مىڭى بار، مۇندا نوبەل سىلىعىنىڭ يەگەرى، جۇڭگو ەكى اكادەمياسىنىڭ اكادەمىگى، سوندىاي ـ اق شەتەلدەگى جوعارى دەڭگەيلى دارىندىلار سياقتى ءتۇرلى ماماندار دان 450دەن استام ادام بار.

كاسىپ سالاسىن ماڭىزدى سانادى ـــ نازاردى "جۇڭگو چىپىنە"، "جاساماپازدىق دارىلەرگە"، "كوك اسپان ارمانىنا"، "بولاشاق اۋتوكولىگىنە"، "زەردەلى جاساۋعا"، "ساندى مالىمەت پورتىنا" شوعىرلاندىردى، پۇدۇڭ "100 ميللىارد دارەجەلى" 6 قۇاتتى كاسىپ سالاسىن جەدەل جەتىلدىردۋدە. "جاساماپازدىق دارىلەردى" مىسالعا الساق، مەملەكەتتىك بيولوگياليق ءدارى ـ دارمەك بازاسى جاڭجياڭ ءدارى اڭعارىنىڭ زەرتتەپ جاتقان ءدارى ـ دارمەك ءتۇرى 400دەن اسىپ، كلينيكالىق سناق ساتىسىنا وتكەن نسان 135كە جەتتى. ەل ىشىندە دەربەس زەرتتەپ اشقان تۇڭعىش تۇردەگى PD−1 وسپەگە قارسى جاڭا ءدارى "تو ـ ي"، الزحەيمەر ناۋقاسىنىڭ تۇڭعىش تۇردەگى جاڭا ءدارىسى "جيۋچيي" تۇگەلدەي "پۇدۇڭنىڭ ءونىمى".

نەگىزدى ماڭداي الدى ەتتى ـــ پۇدۇڭ جاڭا رايونى 2025 ـ جىلعا دەيىن 10 ءىرى عىلىم قۇرىلىسىن سالىپ، دۇنيە ءجۇزى بويىنشا ماڭداي الدى ءىرى عىلىم قۇرىلىسى شوعىرىن قالىپتاستىرۋدى ايقىن تۇراقتاندىردى. شاڭحاي جارىق كوزى، قاتتى X ساۋلەسى ەركىن ەلەكترون لازەر ساۋلەسى قوندىرعىسى سياقتى ءىرى عىلىم قۇرىلىسىنا سۇيەنىپ، جاڭجياڭ عىلىم ورتالىعىن الەم بويىنشا جالپىلىق قۇاتى ەڭ زور فوتون عىلىم ورتالىعى ەتىپ قۇرادى.

شاڭحاي قالالىق ۇكىمەتتىڭ ورىنباسار باس حاتشىسى، پۇدۇڭ جاڭا رايونىنىڭ باستىعى حاڭ يىڭژي بىلاي دەدى: پۇدۇڭ باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ تاپسىرماسىن ەستە بەرىك ساقتاپ، جالىن اتقان جاڭجياڭ عىلىم ورتالىعىن قۇرىپ، جوعارى ءونىمدى، سايكەستى وڭتۇستىك ـ سولتۇستىك عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋ ءدالىزىن سالىپ، ومىرشەڭدىك كۇشكە يە جاڭالىق اشۋ ەكولوگياسىنىڭ "ىستىق بەلدەۋلى جاڭبىرلى ورمانىن" جەتىلدىرىپ، جاڭالىق اشۋ ومىرشەڭدىگىنىڭ جابال قاۋلاۋىنا مۇمكىندىك جاساپ، پۇدۇڭنىڭ بايانىدى داڭۇىنا تىڭ قوزعاۋشى قۇات قوسادى.

عىلمي جوبا: جاڭا داۋىردەگى جۇڭگونىڭ رەفورما جاساۋىنىڭ، ەسىك اشۋىنىڭ جانە جاڭالىق اشا داڭۇىنىڭ جاڭا ولشەمىن قالىپتاستىردى

پۇجياڭنىڭ شىعىس جاعالاۋىندا لۇجيازۇيدە جۇڭگوداعى ءبىرىنشى بيىك عيمارات ـــ شاڭحاي ورتالىق سارايى قاسقايىپ تۇر.

2018 ـ جىلى 11 ـ ايدا، رەفورما جاساۋدىڭ، ەسىك اشۋدىڭ 40 جىلدىعىنا تۇرا كەلگەن قارساڭدا، باس شۇجي شي جينپيڭ شاڭحايعا تاعى قىزمەت تەكسەرۋگە باردى. جەر بەلگىسى بولعان وسى قۇرىلىسقا شىعىپ، شاڭحاي قالاسىنىڭ كەلبەتىنە بيىكتەن كوز سالعاندا، باس شۇجي شي جينپيڭ ەرەكشە تەبىرەنىپ: "رەفورما جاساعان، ەسىك اشقاننان بەرى جۇڭگودا وراسان زور وزگەرىستەر تۇىلدى، مۇنىڭ ءبىر جاندى مىسالى شاڭحاي"، ـ دەدى.

وسىدان بۇرىن، تۇڭعىش كەزەكتى جۇڭگو حالقارالىق يمپورت كورمەسىنە قاتىناسىپ، ارقاۋ ءسوز سويلەگەندە، باس شۇجي شي جينپيڭ شاڭحايعا جاڭادان 3 كەلەلى مىندەت تاپسىرعان: شاڭحاي ەركىن ساۋدا سناق رايونى جاڭا اۋماعىن اشۋ، شاڭحاي اكتسيا ايىرباس ورنىندا عىلىم ـ تەحنيكالىق جاڭالىق اشۋ تاقتاسىن ورناتۋ جانە ترىكەۋ ءتۇزىمىن تۇيىندە سناق ەتۋ، چاڭجياڭ اتىراۋى ءوڭىرىن ءبىر تۇلعالاندىرىپ دامىتۋ مەملەكەتتىك ستراتەگياسىن اتقارۋ.

پۇدۇڭ ـــ ءدال وسى 3 جاڭا كەلەلى مىندەتتى تىاناقتاندىراتىن نەگىزگى شايقاس مايدانى.

قۇرىلعان شاڭحاي ەركىن ساۋدا سناق رايونى لينگاڭ جاڭا اۋماعىنىڭ كوپ بولىگى پۇدۇڭدا. "قادام تاستاۋدىڭ ءوزى اتويلاۋ، باستامانىڭ ءوزى شەشۋشى شايقاس" سىندى قامال الۋ رۋحىن ۇستانىپ، بيىل 1 ـ توقساندا لينگاڭ جاڭا اۋماعى تۇراقتى مال ـ مۇلىككە 7 ميللياردتان يۋان قارجى قوسۋدى ورىنداپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 20.5% ارتتى. نساندى تەكسەرىپ بەكىتۋ بارىسىنداعى "كەمىن ارتىنان تولقتاۋ" سياقتى جاڭا ءبىر توپتاعى تۇزىمگە جاڭالىق ەنگىزۋ جەتىستىكتەرى لينگاڭ جاڭا اۋماعىنان سىرتقا شىعارىلا باستادى.

عىلىم ـ تەحنيكالىق جاڭالىق اشۋ تاقتاسىن ورناتتى جانە ترىكەۋ ءتۇزىمىن تۇيىندەردە سناق ەتتى، پۇدۇڭداعى شاڭحاي اكتسيا ايىرباس ورنى جىلدامدىقتى ۇدەتە ءتۇسىپ، قىسقا عانا 7 ايدا داڭىندىق قىزمەتىن ورنىداپ، تاقتانى رەسمي اشتى. قازىر پۇدۇڭدا عىلىم ـ تەحنيكالىق جاڭالىق اشۋ تاقتاسى جارناسى بازارعا شىعارىلعان 9 كاسىپورىن بار بولىپ، جالپى سانى بۇكىل مەملەكەتتىك 10%كە تاياۋىن يەلەيدى.

چاڭجياڭ اتىراۋى ءوڭىرىن ءبىر تۇلعالاندىرىپ دامىتۋدى ىلگەرىلەتۋدىڭ تەتىگى 3 ۇلكە، ءبىر قالانىڭ تۇگەلدەي ارتقىشلىقتارىن ساۋلەلەندىرىپ، ارتقىشلىقتارىن ارناۋىندا. پۇدۇڭ شاڭحايدىڭ ەڭ ۇلكەن ارتقىشلىعى. شاڭحاي اكتسيا ايىرباس ورنىن، شاڭحاي مەرزىمدەمەلى تاۋار ايىرباس ورنىن جانە جۇڭگو شەتەل اقشاسى ايىرباس ورتالىعىن قامتىعان پۇدۇڭعا شوعىرلانعان فينانس فاكتور بازارى جانە فينانس نەگىزدىك قۇرىلعىسى 13كە جەتتى. پۇدۇڭنىڭ يقتۇاتى، بازارى، تۇعىرى چاڭجياڭ اتىراۋى ءوڭىرىنىڭ دامۋىن پارمەندى تۇردە شارىپىدى، جەتەكتەيدى.

"2020 ـ جىلى كاسىپ سالاسى قابىلەت دارەجەسى، نسان ۇسىنىلىمى، يقتۇاتتىق ارتقىشلىعى، جەر ونىمدىلىگى، قىزمەت وتەۋ قۇاتى سىندى 'بەس ۇلكەن ەسەلەپ ارتتىرۋ ارەكەتىن' كۇش سالا اتقارىپ، پۇدۇڭنىڭ ەكونوميكا جالپى مولشەرىن 2 تريللىون يۋانعا جەتكىزۋگە قادام تاستاۋ ىلگەرىلەتىلەدى". بيىل جىل باسىندا اشلعان پۇدۇڭ جاڭا رايونىنىڭ حالىق قۇرىلتايىندا كەلەر ساتىداعى داۋ جونىندە ءتىپتى جوعارى جاڭا نسانا ورناتىلدى.

ماڭداي الدى قالالانىڭ باسقارۋدى دا ماڭداي الدى بولۋدى كەرەك. "كەستە تىگۋدەي جىڭىشكەلىكپەن" ىستەلەتىن قالا باسقارۋدى "عىلىمىلانۋ، قۇنتتالۋ، زەردەلىلەنۋ" سىندى قالانى جونگە ساۋلەنا اناعۇرلىم ءمان بەرىپ، 30 جىلدى باستان وتكەرگەن پۇدۇڭ جاڭا رايونىن اناعۇرلىم قونىستا جايلى ىرىستى جەرگە اينالدىرۋعا مۇمكىندىك جاسادى. ەكونوميكانى جونگە ساۋدى، قالانى جونگە ساۋدى جانە قوعامدى جونگە ساۋدى ءبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتىپ، جۇيەلى شوعىرلاندىردى، پۇدۇڭ جۇڭگوشا جونگە ساۋدىڭ وسىزاماندانعان جولىن قاراستىردى.

شاڭحاي قالالىق پارتكومىنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، پۇدۇڭ جاڭا رايونى پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋلىڭ زۇلياڭ بىلاي دەدى: جاڭا داۋىردە پۇدۇڭنىڭ رەفورما جاساۋدا، ەسىك اشۋدا قايتالاي اتتانۇىن تەك قاراپايىم سانىنىڭ ارتۇى ەمەس، ءتىپتى دە ماڭىزدىسى، ساپانىڭ جاپىاي جوعارىلاۋى؛ تەك ەكونوميكانىڭ جالاڭ داۋى ەمەس، ءتىپتى دە ماڭىزدىسى، قوعامنىڭ جاپىاي العا باسۋى؛ تەك پۇدۇڭنىڭ وزىندىك داۋى عانا ەمەس، ءتىپتى دە ماڭىزدىسى، پۇدۇڭدى جاڭا داۋىردە جۇڭگو ۇستانىمىنىڭ، جۇڭگو جوباسىنىڭ، جۇڭگو جولىنىڭ امالياتىن ايگىلەيتىن ۇلگى ەتىپ قۇرىپ شعۋ.

اسقار تاۋلار مەن اساۋ وزەندەردەن اسىپ وتسەك تە ءالى دە تاۋ اسىپ، تاس باسۋعا تۇرا كەلەدى.

شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ پارەندى باسشىلىعىندا، جاڭا ءداۋىردىڭ ايبىندى شىعىس جەلىمەن "پۇدۇڭ ءنورلى" كەمە جەلكەن جايا تاعى اتتاندى.

(شينحۋا اگەنتسىگىنىڭ 4 ـ ايدىڭ 17 ـ كۇنى شاڭحايدان بەرگەن حابارى)